

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Економіко-правовий факультет
Кафедра цивільно-правових дисциплін

Силабус курсу

ПРАВОЗНАВСТВО

Обсяг	120 годин/4 кредита ЄКТС
Семестр, навчання	рік 3 рік навчання, 5 семестр (перший (бакалаврський) рівень вищої освіти очна форма навчання; 7 семестр, 4 рік навчання (перший (бакалаврський) рівень вищої освіти заочна форма навчання;
Дні, час, місце	Згідно з розкладом : https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/fmvps
Викладач (-і)	Мельниченко Юлія Олексіївна, к.ю.н., старший викладач
E-mail	pilipenko_juliya@ukr.net
Робоче місце	Гуманітарний корпус ОНУ, Французький б-р, 24/26, каб.67
Консультації	Очні: понеділок, 14.00-16.00, за попередньою домовленістю – через платформу Zoom

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами відбувається під час лекційних та практичних занять, у дні очних консультацій, за попередньою домовленістю з викладачем – через платформу Zoom, через соціальні мережі Viber, Telegram.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет вивчення дисципліни – систематизований комплекс узагальнених знань про державу і право, окремі галузі права та їхній взаємозв'язок і розвиток.

Пререквізити: опанування навчальної дисципліни відбувається на 3 курсі, де не має попереднього вивчення правових навчальних дисциплін за ОП.

Постреквізити: після вивчення навчальної дисципліни здобувачі отримують комплексні знання для продовження вивчення наступної дисциплін: «Міжнародне право», «Міжнародне кримінальне право», «Міжнародно-правові аспекти державності».

Мета курсу – комплексна підготовка здобувачів вищої освіти, оскільки роль цієї дисципліни полягає у підвищенні рівня правових знань здобувачів як поінформованих, активних і відповідальних громадян власної держави і майбутніх високоосвічених спеціалістів, в якій би галузі вони не працювали, а також у

вихованні високої правосвідомості та правової культури особистості, без чого розбудова правової держави і громадського суспільства, поступовий розвиток економічних відносин в державі є неможливим.

Завдання дисципліни:

- формування у здобувачів вищої освіти чітких юридичних уявлень про основні положеннями чинного законодавства України;
- засвоєння здобувачами вищої освіти юридичної лексики і термінології, що відображає специфіку правового регулювання суспільних відносин;
- засвоєння здобувачами вищої освіти сутності основних категорій, інститутів та галузей права;
- формування у здобувачів вищої освіти навичок самостійної кваліфікації суспільних відносин як таких, що підпадають під регулювання норм права;
- формування у здобувачів вищої освіти навичок вирішення конкретних практичних питань, пов'язаних із застосуванням норм права;
- сприяння розвитку у здобувачів вищої освіти самостійності мислення та формування їх правової культури.

Очікувані результати. В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- визначення понять і категорій, що характеризують базові елементи механізму правового регулювання;
- форми, функції держави і структурні елементи її механізму;
- перелік профілюючих, спеціальних і комплексних галузей права України, їх ідентифікуючі ознаки;
- назви, структуру і зміст основних положень найважливіших законодавчих актів України;
- види юридичної; відповідальності, їх юридичну природу та відмінності;
- складові системи судових і правоохоронних органів, їх призначення;
- основний зміст конституційного, цивільного, сімейного, кримінального та інших галузей права.

вміти:

- знаходити в системі законодавства необхідний для вирішення конкретної юридичної ситуації нормативно-правовий акт;
- виокремлювати елементи структури окремої норми права (гіпотезу, диспозицію і санкцію);
- тлумачити зміст норми права, використовуючи базові поняття правознавства;
- аналізувати поведінку суб'єкта права під кутом зору наявності ній елементів складу правопорушення.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (18 год. – очна ф.н.; 12 год. – заочна ф.н.) та практичних (16 год. – очна ф.н.); організації самостійної роботи студентів (71 год. – очна ф.н.; 93 – заочна ф.н.).

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання: словесні методи: лекція, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій; наочні методи: практичні методи: підготовка доповідей (рефератів), обговорення проблемних ситуацій.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Право в системі соціальних норм.

Тема 2. Система права. Її елементи.

Тема 3. Правовідносини. їх види.

Тема 4. Юридичні факти. Юридичні состави

Тема 5. Правопорушення. Юридична відповідальність

Тема 6. Загальна характеристика конституційного права України

Тема 7. Загальна характеристика цивільного права України

Тема 8. Загальна характеристика кримінального права України

Тема 9. Загальна характеристика сімейного права України

Тема 10. Загальна характеристика трудового, земельного, екологічного права України

Перелік рекомендованої літератури :

1. Правознавство: Підручник для студентів ВНЗ / Г. А. Волошкевич, С. В. Джолос, Ж. А. Дробот та ін. Черкаси, 2019. 686 с. Основи права України : навч. посіб. / М. Ващишин, Н. Отчак, М. Теличко, С. Холявка ; за ред. М. Ващишин. – Львів : Галицька спілка видавців, 2016. – 228 с. URL: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/5884>.

2. Пасічна І.О., Бойко В.В. Конспект лекцій з дисципліни «Правознавство та основи конституційного права» для студентів усіх спеціальностей денної форми навчання. – Полтава: ПолтНТУ, 2017. – 130 с. URL: <http://reposit.nupr.edu.ua/bitstream/PolNTU/2119/1/Конспект%20лекцій%20з%20дисципліни%20Правознавство%20та%20основи%20конституційного%20права.pdf>.

3. Основи конституційного права України: Навчально-методичний комплекс [Електронний ресурс]: навч. посіб. для здобув. ступ. бакалавра усіх напрямів підготовки денної та заочної форми навчання / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: О.В. Тихонюк. - Електронні текстові дані (1 файл: 882 Кбайт).

- Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 56 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/26300/1/OKPU_NPK.pdf.

4. Конституційне право: підручник / за загальною редакцією М. І. Козюбри./ Ю. Г. Барабаш, О. М. Бориславська, В. М. Венгер, М. І. Козюбра, А. А. Мелешевич. К.: Ваіте, 2021. 528 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль:

індивідуальне / фронтальне опитування за питаннями відповідної теми, оцінювання участі у дискусійних обговореннях, оцінювання виконання доповідей, презентацій.

Підсумковий контроль: екзамен.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за різними видами роботи

Вид роботи	Кількість балів
Поточний контроль:	
- Опитування за питаннями відповідної теми на практичному занятті, участь здобувачів в обговоренні проблемних питань	від 0 до 5
- Підготовка доповіді за вказаною темою	від 0 до 5
- Виконання та демонстрація презентації за однією із запропонованих тем	від 0 до 5

Розподіл балів за темами, які отримують здобувачі вищої освіти (Додаток 2)

Поточний контроль										Сума балів
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	
										0 - 70
0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-10	0-10	0-10	0-10	0-5	
0-35					0-35					0-70

T1, T2...- теми занять

Самостійна робота здобувачів.

У межах самостійної роботи здобувачі готуються до обговорення теоретичних питань, які виносяться на практичні заняття, опрацьовують матеріал лекцій, готують доповіді, презентації за визначеними темами. Доповіді, презентації подаються через Google Клас. Доповіді, презентації мають бути написані у науковому стилі, оформлюються 14 шрифтом, 1 міжрядковий інтервал, обов'язково мають містити власні висновки та пропозиції, а також посилання на використані джерела. Обсяг роботи доповіді – до п'яти сторінок формату А4. Терміни подання робіт у переддень семінарського заняття. У випадку несвоєчасного подання роботи оцінка за неї може бути знижена.

ПОЛІТИКА КУРСУ («правила гри»)

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10%). У випадку пропуску заняття з поважних причин здобувач зобов'язаний виконати доповідь або презентацію, що підлягає захисту у позанавчальний час за погодженням з викладачем. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності: регламентується *Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова ([polozhennya-antiplagiat-2021.pdf \(onu.edu.ua\)](#)).*

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. В окремих випадках навчання може відбуватись он-лайн з використанням дистанційних технологій або в асинхронному режимі. Порядок та умови такого навчання регламентуються *Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ ([poloz-org-osvit-process_2022.pdf \(onu.edu.ua\)](#)).*